

fra tidligere Talere. Jeg haaber, at det Arbejde, som skal gøres i Udvalget, ikke alene maatte virke fremmende i Retning af at skaffe Klarhed over, hvor vidt man kan naa med en Grundlovssændring, men at det ogsaa maa virke fremmende i Retning af at skabe Forstaaelse og Enighed om, at vi ikke naa en tilfredsstillende Ordning, inden vi have naaet den store Forfatningsændring, som giver sig Udtryk i en forandret Sammensætning af Landstinget.

Johan Knudsen: Det foreliggende Lovforslag er blevet fremsat af det radikale Venstre før dettes pludselige og uventede Ophøjelse til Regeringsparti. Hvis Fremsættelsen var fremkommen efter Ophøjelsen, var Lovforslaget maaske kommet til at se noget anderledes ud, thi, som det nu viser sig, synes det at være, jeg tør ikke sige et Demonstrationsforslag, et Paradeforslag, men i alt Fald en Ønskeseddel, hvis Ønsker man ikke venter skulle gaa i Opfyldelse i en overskuelig Fremtid. Da vi forleden forhandlede om en midlertidig Omlægning af Folketingskredsene, udtalte jeg paa min Gruppens Vegne, at vi maatte ønske, at Grundlovssændringens Vej først forsøgtes, og kun i Tilfælde af, at den Vej viste sig ufremkommelig, kunde vi tænke os at gaa med til et midlertidigt Arrangement. Herved byggede vi, hvad der ogsaa blev udtalt af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) og det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) i Dag og det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) forleden, paa det formaalstjenlige i at kombinere en Valgkredsordning med en Forandring af Grundlovens § 32, eventuelt dens § 30. Det ærede Medlem fra Ringkøbing ønskede altsaa ogsaa en Grundlovsforandring, men den Grundlovsrevision, som det ærede Medlem i alt Fald tidligere ønskede, reduceredes til en Forandring af Grundlovens § 32, efter hvilken Folketingskredsenes Antal fikseredes. Om en saadan lille Grundlovsrevision vil jeg sige, at jeg synes, at Grundloven skal være saa fast og stabil, at man ikke for mindre betydelige og i Virkeligheden formelle Forandrings Skyld skal skride til det store Apparat, som en Grundlovssændring er. Thi hvad vil man naa i Realiteten ved en saadan lille Grundlovsrevision uden det, at vi faa de 127 eller 132 Valgkredse, som vi lige saa godt kunde have faaet ifølge det af Højre og de Moderater paa de Moderates Initiativ i 1894 knæsatte og nu af de Radikale og Social-

demokraterne accepterede Princip, at en ny Valgkredsomlægning ikke er i Strid med Grundlovens Ord. Men en blot Omlægning af Valgkredsene, enten den ledsages af en Grundlovssændring eller ej, vil ikke tilfredsstille os, fordi den ikke tilfredsstiller Retfærdigheden. Derfor ønske vi en Grundlovssændring, som opfylder Retfærdighedens Krav, nemlig Indførelse af Forholdstalsvalg til Folketinget, og for at opnaa dette ere vi rede til at bringe Ofre — jeg skal senere komme tilbage til hvilke Ofre —, saa vist som vi ville modsætte os en Grundlovsrevision, dersom vore Krav her ikke opfyldes.

Det er fra forskellig Side fremhævet, at det for Øjeblikket vilde være næsten umuligt at faa vedtaget en omfattende Grundlovsrevision. Selvfølgelig er heller ikke jeg blind for de Vanskeligheder, der ville rejse sig, men hvis man vil se stort paa denne store Sag, nærer jeg dog noget Haab om, at man vil kunne naa til en Løsning med god Villie, med Resignation, med Fremsyn.

Det foreliggende Lovforslag gaar ud paa en Ordning med Enkeltmandskredse til Folketinget og udelukker altsaa Indførelsen af Forholdstalsvalg til Folketinget. Denne Mangel er i vore Øjne saa betydelig, at vi, dersom den ikke rettes, ville savne Grundlaget for en frugtbar Forhandling om Lovforslagets Enkeltheder. Ogsaa fra den foreslaaede Omformning af Landstinget maa vi tage bestemt Afstand, idet Landstinget efter Lovforslaget, som udtalt af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich), vil synke ned til at blive et forfatningsmæssigt og teknisk set værdiløst Ekko af Folketinget. Naar det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) i Gaar sagde, at nu skulde Højre gribe til, for nu kunde vi faa det, vi ønskede, Forholdstalsvalg — ganske vist til Landstinget —, saa beror det paa en fuldstændig Misforstaaelse af, hvad Højre kræver og maa kræve. Thi det, vi fordre, er netop en Sammensætning af Rigsdagens Ting, ifølge hvilken det ene Ting ikke bliver et fuldstændigt Aftryk af det andet og derved ude af Stand til at foretage enhver Slags Kontrol og Revision.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) raillerede forleden over den pludselig opdukkende Gammelmandskærlighed, Højre nærere for Forholdstalsvalg. Ogsaa deri har det ærede Medlem Uret. Vor Kærlighed til Forholdstalsvalg er ikke nogen senil For-